

VISSERIJ- EN AQUACULTUURPROGRAMMA 2023-2027

Coverafbeelding: © rederij Vita Nova

Advies van de Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.salv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@salv.be

Adviesvraag	Vlaams gedeelte van het Belgische programma EFMZVA 2021-2027	
Adviesvrager	Departement Landbouw en Visserij	
Ontvangst adviesvraag	14 januari 2022	
Wettelijke basis	algemeen SALV-decreet	
Goedkeuring raad	14 maart 2022	
Kopie aan	Vincent Van Quickenborne – vice-eersteminister en federaal minister van Justitie en Noordzee, Bart Dochy – voorzitter Commissie Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid (Vlaams Parlement), Patricia De Clercq – secretaris-generaal Departement Landbouw & Visserij, Joris Relaes – administrateur-generaal Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO), Filip Fontaine – algemeen directeur Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM)	
Adviesnummer	2022-03	
Dossierhouder	Pieter De Graef	pdgraef@serv.be
Contactpersoon	Koen Carels	kcarels@serv.be

Mevrouw Hilde CREVITS

Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Consciencegebouw

Koning Albert II laan 15

B-1210 Sint-Joost-ten-Node

Advies. Vlaams deel van het Belgische visserij- en aquacultuur- programma 2023-2027

Mevrouw de viceminister-president

De SALV ontving op 14 januari 2022 van het Departement Landbouw en Visserij de vraag om zich te buigen over het ontwerpprogramma EFMZVA 2021-2027 en de bijhorende plan-MER en erover advies te verlenen tegen 27 februari 2022. Gelet op de looptijd van het openbaar onderzoek werd ook de SALV uitstel voor de indiening van zijn advies toegestaan tot 14 maart 2022. Het advies werd voorbereid door de Technische Werkcommissie Visserij van de SALV en door de adviesraad bekrachtigd op 14 maart 2022.

Hoogachtend

Hendrik Vandamme

Voorzitter SALV

Emiel Brouckaert

Voorzitter TWV

Koen Carels

Secretaris SALV

Inhoud

Krachtlijnen	5
Situering	6
Advies	8
Bibliografie	13

Krachtlijnen

De SALV apprecieert de betrokkenheid bij de totstandkoming van het visserijprogramma. Niettemin wenst de adviesraad nog enkele aanbevelingen aan te reiken.

- Zorg dat het visserijprogramma de structuur van de kleine Belgische visserijsector erkent, zodat de middelen optimaal kunnen ingezet worden voor de toekomst. Ondersteuning voor de gehele vissersvloot en voor vervangbouw van vaartuigen die het pad kan effenen richting klimaatneutraliteit moet mogelijk zijn.
- Betrek de visserijsector in een stimulerend beleid rond de bescherming van mariene biodiversiteit en milieu.
- Speel in op uitdagingen en opportuniteiten die het pad van de visserij- en aquacultuursector kruisen, waaronder Brexit, Covid-19, controle- en handhavingskaders, visserijmaatregelen in het Belgisch deel van de Noordzee, ...
- Waak erover dat acties rond de ontwikkeling van visserijgemeenschappen en een kustgebonden aquatische voedingswaardeketen ten goede komen van en geschraagd worden door de brede mariene voedselproductieketen.
- Tot slot herhaalt de adviesraad het belang van gedegen communicatie en marketing (met VLAM als belangrijke partner) en van het productie- en marketingplan.

Situering

De voorbereiding van het nieuwe Europese fonds EFMZVA 2021-2027 en de vertaling ervan binnen een Belgisch operationeel programma loopt intussen al enkele jaren. Op 12 juni 2018 bracht de Europese Commissie haar voorstellen uit¹ en na het doorlopen van de gebruikelijke Europese beleidsstappen met onderhandelingen tussen de drie Europese instellingen (met naast de commissie het Europees Parlement en de Raad) volgde op 7 juli 2021 de publicatie van de nieuwe EFZMVA-verordening.² Op Vlaams niveau startte het Departement Landbouw en Visserij de voorbereidingen op voor het nieuwe Vlaamse programma al tijdens het Europese beleidstraject en legde zo op 20 mei 2019 een ontwerpstrategie ter advisering voor aan de SALV.³ Deze ontwerpstrategie bouwde op zich al voort op een omgevingsanalyse, een SWOT-analyse en een situering van de (toenmalige) behoeften en verkennende gesprekken met stakeholders.

Het voorliggende voorstel tot Vlaams gedeelte van het Belgisch operationeel programma EFMZVA 2021-2027 focust op 3 van de 4 prioriteiten van het Europese Fonds met daaronder 8 specifieke doelstellingen (Sp.D.):⁴

- 1) bevordering van duurzame visserij en het herstel en de instandhouding van aquatische biologische rijkdommen.
  - a. Economisch, sociale en ecologisch duurzame visserijactiviteiten
  - b. Vermindering van CO₂-uitstoot
  - c. Tijdelijke stillegging van visserijactiviteiten
  - d. Controle en handhaving, en datacollectie

---

¹ Over het Europese voorbereidingstraject, zie: SALV, *Advies. Strategische hoofdlijnen voor Vlaams visserijprogramma 2021-2027*, Brussel, 2019, https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_20190322_ADV_2019-02_OperationeelProgrammaEFMZV2021-2027_.pdf.

² Verordening (EU) 2021/1139 van het Europees Parlement en de Raad van 7 juli 2021 tot oprichting van het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1139>.

³ Zie SALV, *Advies. Een strategie voor het Vlaams visserijbeleid 2021-2027. Aanbevelingen bij de ontwerpstrategienota*, Brussel, 2019, https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_20190913_ADV_Ontwerpstrategie_OP_EFMZV2021-2027_def.pdf.

⁴ De vierde unieprioriteit "versterking van de internationale oceaangovernance en facilitering van veilige, beveiligde, schone en duurzaam beheerde zeeën en oceanen" wordt binnen het Vlaamse programma niet overgenomen, cf. Verordening (EU) 2021/1139 van het Europees Parlement en de Raad van 7 juli 2021 tot oprichting van het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1139>.

- e. Bescherming en herstel van aquatische biodiversiteit en ecosystemen
- 2) bevordering van duurzame aquacultuuractiviteiten en van verwerking en afzet van visserij- en aquacultuurproducten als bijdrage tot de voedselzekerheid in de Unie.
    - a. Bevordering van duurzame aquacultuur
    - b. Bevordering van afzet en verwerking
  - 3) de voorwaarden scheppen voor een duurzame blauwe economie in kust-, eiland- en binnenlandgebieden en bevordering van de ontwikkeling van visserij- en aquacultuurgemeenschappen.
    - a. Bevordering van duurzame blauwe economie en ontwikkeling van visserij- en aquacultuurgemeenschappen (i.e. CLLD of *community led local development*).

Het ontwerp van het Vlaamse gedeelte van het visserijprogramma plaatst binnen deze structuur 7 Vlaamse doelstellingen centraal:

1. Duurzame en weerbare visserij
2. Instroom en kennis van vissers en reders
3. Bescherming en herstel van het marien milieu
4. Duurzame en kwalitatieve voeding
5. Duurzame en geïntegreerde aquacultuur
6. Lokale kustgebonden ontwikkeling
7. Implementatie van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid: data en controle.

De plan-MER-procedure gebeurt tweefasig, waarbij de eerste fase 'Kennisgeving MER' werd afgerond in september 2021 en de tweede fase 'Openbaar Onderzoek' momenteel lopende is. Simultaan met het openbaar onderzoek loopt op federaal niveau een passende beoordeling en op Waals niveau het openbaar onderzoek voor het Waals deel van het programma. Ook worden er momenteel (laatste) voorbereidingen getroffen wat betreft: het Belgisch Partnerschapsakkoord voor de gezamenlijke bepalingen/doelstellingen in de uitvoering van de verschillende Europese structuurfondsen (waar het EFMZVA er één van is), het beheers- en controlesysteem van het toekomstige operationeel programma EFMZVA (en de overgang met het huidige) en de regionale wetgeving rond het financieringsinstrument voor visserij en aquacultuur (FIVA).

Advies

[1] De SALV apprecieert de betrokkenheid bij de totstandkoming van het ontwerpprogramma en de bereidwilligheid van het Departement Landbouw en Visserij tot toelichting.

Nadat de Technische Werkcommissie Visserij van de SALV in samenwerking met Idea Consult in 2019 een workshop organiseerde rond het huidige visserijprogramma en de commissievoorstellen voor een nieuwe EFMZVA-verordening, zette de raad in een advies zijn strategische hoofdlijnen uit voor het toekomstige visserijprogramma.⁵ De raad kon de aanbevelingen van dit advies tijdens een overleg met de bevoegde administratie nader toelichten. De adviesraad formuleerde naar aanleiding van de regeringsvorming een prioriteitennota visserij 2019-2024 die tevens enkele klemtonen legde voor het visserijprogramma.⁶ In zijn advies over de ontwerpstrategie van het toekomstige visserijprogramma stelde de SALV reeds vast dat rekening werd gehouden met zijn eerdere adviezen.⁷ Tot slot gaf het Departement Landbouw en Visserij tijdens een toelichting over het voorliggende ontwerpprogramma op de TWV-zitting van 25 januari 2022 aan in welke mate rekening werd gehouden met de meest recente aanbevelingen. Zo werd onder meer duidelijk hoe het ontwerpprogramma de koppeling legt met de visserijdoelstelling uit Vizier 2030 en dat het programma mogelijkheden biedt tot tijdelijke stillegging. De administratie verduidelijkte eveneens welke alternatieve sporen in het programma voorhanden zijn voor enkele aanbevelingen waar geen rechtstreeks gehoor aan werd gegeven/kon worden gegeven (i.e. de vraag van de SALV naar een specifiek competentiecentrum, de vergoeding van maatschappelijke diensten, de betrokkenheid van ambtelijke expertise inzake marien milieu, en het wegnemen van regelgevende belemmeringen inzake passieve visserij). Niettemin wenst de SALV nog enkele aanbevelingen aan te reiken en bepaalde aanbevelingen uit eerdere adviezen nog eens te benadrukken.

[2] Zorg ervoor dat het programma de structuur van de kleine Belgische visserijsector erkent, zodat de middelen optimaal kunnen ingezet worden voor de toekomst van de sector.

De adviesraad merkt op dat er een *mismatch* bestaat tussen de eigenheid van de Belgische visserijsector en de manier waarop de EFMZVA-verordening visserijsectoren benadert. Dat de verordening bepalingen opneemt die vaak haaks staan op de structuur van de Belgische sector komt tot uitdrukking in de ondersteuning bij volgende acties die door de verordening beperkt

---

⁵ SALV, *Advies. Strategische hoofdlijnen voor Vlaams visserijprogramma 2021-2027*, Brussel, 2019, https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_20190322_ADV_2019-02_OperationeelProgrammaEFMZV2021-2027_.pdf.

⁶ SALV, *Advies. Prioriteitennota Visserij 2019-2024*, Brussel, 2019, XXX.

⁷ SALV, *Advies. Een strategie voor het Vlaams visserijbeleid 2021-2027. Aanbevelingen bij de ontwerpstrategienota*, Brussel, 2019, https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_20190913_ADV_Ontwerpstrategie_OP_EFMZV2021-2027_def.pdf.

worden tot vissersvaartuigen van maximaal 24 meter (terwijl de vaartuigen binnen het groot vlootsegment groter zijn):⁸

- de aankoop van een eerste vissersvaartuig (verordening EFMZVA artikel 17)
- de vervanging van een hoofd- of hulpmotor (verordening EFMZVA artikel 18)
- de verhoging van de brutotonnage ter verbetering van veiligheid, arbeidsomstandigheden of energie-efficiëntie (verordening EFMZVA artikel 19).

De SALV vraagt dat Vlaanderen oplossingen uitwerkt voor deze *mismatch* tussen de verordening en de structuur van de kleine Belgische visserijsector en plaatst volgende aanbevelingen onder de aandacht:

- a. Ondersteun ook de verduurzaming van vissersvaartuigen uit het groot vlootsegment (max. 38 meter) via voornoemde acties.** De SALV wijst erop dat de plan-MER vaststelt *'dat de Belgische vloot in evenwicht is met haar vangstmogelijkheden'*.⁹ Wanneer het groot vlootsegment wordt toegelaten tot ondersteuning zal dit zowel de economische, ecologische als sociale dimensie van duurzaamheid ten goede komen (cf. zuinigere en minder emitterende motoren, betere arbeidsomstandigheden en veiligheid aan boord, uitvoering van acties in het kader van het visserijconvenant 'Op koers naar duurzaamheid' 2021-2025). De SWOT omschrijft tevens de nood aan investering in zuinigere motoren, wat haaks staat op de instelling van de beperking van vissersvaartuigen tot 24 meter. Voor de Belgische vlootstructuur werkt dit remmend in plaats van stimulerend op een investeringsbeslissing/-mogelijkheid.
- b. Voorzie steun voor vervangbouw.** De SALV herhaalt zijn vraag om het binnen het programma *'steunmogelijkheden [te voorzien] op vaartuigen die verouderde vaartuigen vervangen binnen de bestaande vangstcapaciteit'*.¹⁰ De EFMZVA-verordening vermeldt dat investeringen aan boord van vissersvaartuigen die in de twee kalenderjaren voorafgaand aan het jaar van indiening van de steunaanvraag minder dan 60 dagen per jaar visserijactiviteiten hebben verricht, niet in aanmerking komen voor steun uit het fonds,¹¹ ook al betreft het een vervan-

---

⁸ Verordening (EU) 2021/1139 van het Europees Parlement en de Raad van 7 juli 2021 tot oprichting van het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1139>, artikel 17, 18, 19. Departement Landbouw en Visserij, *Visserijrapport 2020 (VIRA)*, Brussel, 2021: "32 vaartuigen maken deel uit van het grote vlootsegment (vaartuigen met een motorvermogen van meer dan 221 kW) en 36 vaartuigen van het kleine vlootsegment (vaartuigen met een motorvermogen van maximaal 221 kW)." De vaartuigen binnen het groot vlootsegment zijn langer dan 24 meter, cf. Vlaams Parlement, *Verlag van de hoorzitting over het Visserijrapport 2020 (VIRA)*, Commissie Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid, 2021, <https://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1729337>, p. 5.

⁹ Generiek plan-MER Belgisch Programma in kader van het Europees Fonds voor Maritieme Zaken, Visserij en Aquacultuur (EFMZVA) 2021-2027, p. 63.

¹⁰ SALV, *Advies. Strategische hoofdlijnen voor Vlaams visserijprogramma 2021-2027*, Brussel, 2019, https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_20190322_ADV_2019-02_OperationeelProgrammaEFMZV2021-2027_.pdf, p. 22; SALV, *Advies. Prioriteitennota visserij 2019-2024*, Brussel, 2019, https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_20190528_ADV_2019-08_PrioriteitennotaVisserij.pdf, p. 9.

¹¹ Verordening (EU) 2021/1139 van het Europees Parlement en de Raad van 7 juli 2021 tot oprichting van het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1139>, artikel 13.

gend vaarttuig. De raad wijst op het grote potentieel om de Belgische visserijsector verder te verduurzamen door ondersteuning voor vervangbouw toe te laten. De vervangende vaartuigen worden niet enkel uitgerust met zuinigere motoren (die op korte termijn voor minder emissies zorgen), maar worden ook klaargezet om omgebouwd te kunnen worden naar andere brandstoffen zoals waterstof (die op middellange termijn het pad naar klimaatneutraliteit in de visserijsector kunnen effenen).

[3] Voorzie een helder overzicht van de beschikbare middelen voor de beoogde doelgroepen tijdens de gehele looptijd van het programma. De SALV begrijpt dat de indiening van het programma moet verlopen volgens het door de Europese Commissie aangereikte sjabloon. Om de resulterende onduidelijkheden met betrekking tot beschikbare middelen voor de beoogde doelgroepen weg te werken, vraagt de adviesraad om tijdens de looptijd van het programma steeds heldere overzichten per beoogde doelgroep te bieden.

[4] Betrek de visserijsector in een stimulerend beleid rond de bescherming van mariene biodiversiteit en milieu. Om de opname van de begrote middelen inzake de bescherming van mariene biodiversiteit en milieu onder het toekomstige programma te verzekeren, vraagt de adviesraad in te zetten op een stimulerend beleid rond de bescherming van mariene biodiversiteit en milieu. De adviesraad verwacht dat de beoogde doelgroepen hierover op een adequate wijze zullen worden geïnformeerd.

[5] De adviesraad brengt het belang van het productie- en marketingplan in herinnering en apprecieert de verwijzing ernaar in het ontwerpprogramma. *'In relatie tot communicatie en marketing verwijst de raad tevens naar de gemeenschappelijke marktordening voor visserij- en aquacultuurproducten (GMO) als onderdeel van het GVB waarin erkende producentenorganisaties als hoekstenen worden omschreven voor het bereiken van de beleidsdoelen. Hiervoor is het productie- en marketingplan, dat wordt opgemaakt in samenwerking met de Vlaamse veilingen, een belangrijke referentie.'*¹²

[6] De SALV benadrukt het belang van ondersteuning voor communicatie en marketing vanuit het programma en wijst in het bijzonder op VLAM als belangrijke partner voor de uitwerking van campagnes. Eerder wees de SALV al op de noodzaak om *'onverminderd [te] blijven werken aan een uitgekende strategie om de diverse en kwaliteitsvolle Belgische visserij- en aquacultuurproducten met blijvend effect te differentiëren van buitenlandse importvis.'*¹³ De adviesraad apprecieert de rol van VLAM als belangrijke partner hiervoor.

[7] Speel in de uitrol van het programma, net als tijdens de voorbereiding ervan, in op uitdagingen en opportuniteiten die het pad van de visserij- en aquacultuursector kruisen.

---

¹² SALV, *Advies. Prioriteitennota Visserij 2019-2024*, Brussel, 2019, https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_20190528_ADV_2019-08_PrioriteitennotaVisserij.pdf.

¹³ SALV, *Advies. Strategische hoofdlijnen voor Vlaams visserijprogramma 2021-2027*, Brussel, 2019, https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_20190322_ADV_2019-02_OperationeelProgrammaEFMZV2021-2027_.pdf, p. 25.

De adviesraad wijst er op dat in het relatief beperkte tijdsbestek waarin het programma werd voorbereid, de sector te maken kreeg met een reeks uitdagingen waarop een antwoord moest en moet geformuleerd worden. Nieuwe beleidslijnen en wijzigende marktomstandigheden kunnen ook kansen scheppen voor de sector. De SALV verwacht dat het programma een bijdrage zal (blijven) leveren aan het beantwoorden van deze kansen en uitdagingen. De adviesraad denkt hierbij – niet limitatief – aan volgende uitdagingen waar reeds aanbevelingen rond verleend werden:

- a. **Brexit¹⁴ en Covid-19¹⁵** als de meest recente uitgesproken crisissituaties. De SALV merkt op dat het ontwerpprogramma hiervoor enkele handvaten heeft ingebouwd. Zo is de compensatie voor tijdelijke stopzetting van visserijactiviteiten tijdens ontwrichtende crisissituaties een noodzakelijke crisismaatregel. De SALV beklemtoont dat het belangrijk is dat dergelijke maatregelen binnen een werkbaar kader worden vastgelegd in een gecoördineerde actie, zodat ook de continuïteit van bevoorrading van de markt niet in het gedrang komt.
- b. **Controle en handhaving van net tot veilklok.** De adviesraad brengt in dit verband zijn recente adviezen rond *een toegespitst controlekader*¹⁶ en *elektronische cameramonitoring*¹⁷ in herinnering **en vraagt dat de voorgestelde actiepunten binnen deze adviezen op ondersteuning vanuit het programma kunnen rekenen. Zowel de zee- als de landzijde van de visserijsector zijn hierbij betrokken:** de visser en reder die zijn rol als *guardian of the sea* waar moeten kunnen blijven maken en de visveilingen die borg moeten kunnen blijven staan voor traceerbare en kwalitatieve visserijproducten (en daarvoor de nodige investeringen moeten treffen).
- c. **Visserijmaatregelen in het Belgisch deel van de Noordzee: voorzie flankerende acties** bij de visserijbeperkende maatregelen. De SALV pleitte eerder reeds om de driemijlszone maximaal te vrijwaren van visserijbeperkende maatregelen.¹⁸ Voor dat gedeelte binnen dit gebied waar visserijbeperingen toch zouden gelden, vraagt de adviesraad om (de mogelijkheid tot) flankerende steunmaatregelen binnen het visserijprogramma te voorzien.

[8] Waak erover dat acties rond de ontwikkeling van visserijgemeenschappen en een kustgebonden kwalitatieve aquatische voedingswaardeketen ten goede komen van en geschraagd worden door de brede mariene voedselproductieketen. Het ontwerpprogramma

---

¹⁴ SALV, *Advies. Een duurzaam akkoord voor de Vlaamse visserij post-Brexit*, Brussel, 2020, https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_20200124_ADV_2020-01_Brexit.pdf.

¹⁵ SALV, *Advies. Contouren van relance voor de Vlaamse visserijsector*, Brussel, 2020, https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_20200626_BRADV_ContourenRelance_hc.pdf.

¹⁶ SALV, *Advies. Een toegespitst controle kader: noodzaak voor de Vlaamse visserijsector*, Brussel, 2020, https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_20201201_ADV_FenToegespitstControlekader.pdf.

¹⁷ SALV, *Advies. Elektronische cameramonitoring: kansen met kanttekeningen*, Brussel, 2022, https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_20220128_ADV_ElektronischeCameramonitoring.pdf.

¹⁸ SALV, *Advies. Naar een balans tussen natuurherstel en een duurzame kustvisserij*, Brussel, 2022, https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_20211029_ADV_VisserijmaatregelenBNZ.pdf.

EFMZVA schenkt via CLLD de nodige omkadering aan de uitbouw van visserijgemeenschappen en een kustgebonden kwalitatieve aquatische voedingswaardeketen. De adviesraad vraagt aandacht voor partnerschappen tussen de sleutelactoren binnen de brede mariene voedselproductieketen, opdat de betoelaagde acties rond de ontwikkeling van visserijgemeenschappen en een kustgebonden kwalitatieve aquatische voedingswaardeketen het geheel van de brede mariene voedselproductieketen ten goede zouden komen.¹⁹ De SALV apprecieert in dit verband dat de CLLD-acties niet toegankelijk zijn voor niet-KMO's.²⁰

---

¹⁹ Aanbeveling in lijn met SALV, *Briefadvies. Zeeboerderij Westdiep*, Brussel, 2020, https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_202006_BRADV_ZeeboerderijWestdiep_Phdb.pdf, p. 7.

²⁰ Ontwerp Vlaams gedeelte van het Belgische programma EFMZVA 2021-2027, p. 109.

Bibliografie

SALV, *Advies. Contouren van relance voor de Vlaamse visserijsector*, Brussel, 2020, https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_20200626_BRADV_ContourenRelance_hc.pdf.

SALV, *Advies. Een duurzaam akkoord voor de Vlaamse visserij post-Brexit*, Brussel, 2020, https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_20200124_ADV_2020-01_Brexit.pdf.

SALV, *Advies. Een toegespitst controle kader: noodzaak voor de Vlaamse visserijsector*, Brussel, 2020, https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_20201201_ADV_EenToegespitstControl ekader.pdf.

SALV, *Advies. Een strategie voor het Vlaams visserijbeleid 2021-2027. Aanbevelingen bij de ontwerp-strategienota*, Brussel, 2019, https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_20190913_ADV_Ontwerpstrategie_OP_EFMZV2021-2027_def.pdf.

SALV, *Advies. Elektronische cameramonitoring: kansen met kanttekeningen*, Brussel, 2022, https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_20220128_ADV_ElektronischeCameram onitoring.pdf.

SALV, *Advies. Strategische hoofdlijnen voor Vlaams visserijprogramma 2021-2027*, Brussel, 2019, https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_20190322_ADV_2019-02_OperationeelProgrammaEFMZV2021-2027_.pdf.

SALV, *Briefdvvies. Zeeboerderij Westdiep*, Brussel, 2020, https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_202006_BRADV_ZeeboerderijWestdiep_Phdb.pdf.

SALV, *Advies. Prioriteitennota Visserij 2019-2024*, Brussel, 2019, https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_20190528_ADV_2019-08_PrioriteitennotaVisserij.pdf.

SALV, *Advies. Naar een balans tussen natuurherstel en een duurzame kustvisserij*, Brussel, 2022, https://www.salv.be/sites/default/files/documenten/SALV_20211029_ADV_VisserijmaatregelenBN_Z.pdf.

Verordening (EU) 2021/1139 van het Europees Parlement en de Raad van 7 juli 2021 tot oprichting van het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1139>.